

v evropské politice (11. 3. – 17. 3. 2019)

Událost týdne:

16. března proběhlo na Slovensku první kolo prezidentských voleb, jehož se zúčastnilo téměř 50 % oprávněných voličů. Po uzavření volebních místností a následném sečtení všech hlasů postoupili do závěrečného klání o prezidentský post místopředseda Evropské komise Maroš Šefčovič (Smer-SD) a právnička a místopředsedkyně slovenské mimoparlamentní strany Progresivní Slovensko Zuzana Čaputová. Čaputová zvítězila ve všech slovenských krajích a získala celkem 40,57 % hlasů, zatímco Šefčoviče volilo 18,66 % voličů.

12. března odmítli britští poslanci druhou brexitovou dohodu, kterou vyjednala britská premiérka Therese Mayová s EU. Návrh dohody odmítlo 391 poslanců, 242 bylo pro. Po hlasování uvedl předseda labouristů Jeremy Corbin, že je načase vypsat předčasné volby. Následující den schválil britský parlament návrh vlády na krátký jednorázový odklad brexitu. V případě, že poslanci do 20. března schválí dohodu o brexitu, chce kabinet požádat EU o odložení brexitu z 29. března na 30. června.

12. března schválili europoslanci rezoluci o vztazích EU s Ruskem. Jedná se o přehodnocení vzájemných vztahů nebo zastavení projektu plynovodu Nord Stream 2. Podle europoslanců nemůže být Rusko nadále považováno za strategického partnera a spolupráce s ním by měla být zaměřena jen na oblasti společného zájmu, mezi které patří boj proti terorismu nebo proti globálnímu oteplování. Pro rezoluci hlasovalo 402 europoslanců, 163 bylo proti.

12. března informovala Česká televize, že belgický soud odsoudil k doživotnímu trestu vězení 33letého Francouze alžírského původu Mehdiho Nemmouche, který v květnu 2014 zastřelil v židovském muzeu v Bruselu dva izraelské turisty, Francouzsku a Belgičana. Odsouzen byl i jeho komplic Nacer Bendrer, který byl potrestán 15letým vězením za to, že obstaral Nemmouchemu zbraně.

15. března protestovaly v rámci iniciativy Fridays for Future tisíce mladých lidí po celém světě proti nedostatečné aktivitě politiků v otázce ochrany klimatu. Do protestů jsou zapojeni lidé z více než stovky zemí světa, kteří se po vzoru 16leté švédské aktivistky Greta Thunbergové snaží přimět politiky, aby změnám klimatu věnovali větší pozornost.

15. března potvrdily země EU dohodu uzavřenou s Evropským parlamentem o podobě nových pravidel ochrany whistleblowerů, tedy těch, kteří úřadům či určité organizaci nahlásí nesrovnalosti týkající se zpronevěry či jiné trestné činnosti. Nová pravidla mají zajistit vysokou míru ochrany whistleblowerů před odplatou. Počítají také se školeními pro státní úředníky, aby věděli, jak v případě oznámení postupovat.

15. března informovala v tiskové zprávě Rada EU, že EU rozšířila sankce proti dalším osmi Rusům, kteří podle jejího názoru porušili územní celistvost Ukrajiny v souvislosti se zásahem Ruska proti ukrajinským lodím v Kerčské úžině v loňském listopadu.

16. března opakovaně protestovaly tisíce příznivců albánské opozice v centru Tirany proti socialistické vládě premiéra Ediho Ramy. Domáhali se také vypsání předčasných voleb. Demonstraci svolali představitelé dvou opozičních stran, Demokratické strany Albánie a Socialistického hnutí pro integraci. Poslanci těchto stran se již v únoru vzdali svých mandátů, neboť současnou vládu považují za „zločineckou“. Protestující se pokusili proniknout do budovy parlamentu, v tom jim však zabránila policie.

Telegraficky

- Dne 14. března informoval evropský statistický úřad Eurostat, že loni požádalo o azyl v zemích EU 580 800 lidí, což je o 11 % méně než v roce 2017.
- Dne 15. března informoval server iROZHLAS.cz, že radnice v ruském Novosibirsku schválila návrh oblastního výboru ruské Komunistické strany a povolila výstavbu pomníku sovětskému diktátorovi Josifu Stalinovi.

